

234

CANCELLAER ENDE RAEDEN

Van Haere MAJESTEYTS de KEYSERINNE Douairiere
ende Koninginne Apostolycke Souvereynen Raede des
Vorstendoms Gelre &c.

DOEN te weten, dat WY ontfangen hebben die supplicatie van Dionysius Mackay Geswooren Drucker des Overquartiers van Gelderlandt, inhoudende, hoe dat hy den 10. April 1764 tot den selve Ampte aengenomen zynde met de Prerogativen ende Emolumenten daer toe gehoorende, ende den Eede daer-toe staende uytgeswooren hebbende, met over-groote kosten syne Druckerye soo verre in staet gebrought soude hebben; dat een ieder, de selve van noode lebbende, kunde gerieven, gelyck hy dan oock tot nog toe gedaen soude hebben, ende sulcx voor eenen civilen prys, dus verre, dat niemandt redenen koste hebben van daer over te klaegen: welcken niet tegenstaende den Suppl. ondervonde, dat binnen dese Stadt ende ten Platten Lande deses Overquartiers verkocht ende gedebiteert wierden verscheyde Boecken ende andere Wercken komende van vremde Plaetsen, gedruckt niet alleen buyten dit Overquartier, maer oock buyten de Jurisdictie van Haere Majesteyt, welke verkoopinge ende debiet daer-en-boven, tot besvaer van den Suppl. gedaen wierde door Persoenen daer toe in geenen deele gequalificeert, overmits by het Placcaert van den 25. Juny 1729. Art. I. verboden were, Boecken en andere saecken te drucken ende te debiteren, sonder alvoorens te hebben doen blycken van hunne bequaemheydt in't drucken, by behoorlyck Certificaet van de Meesters Druckers by de welcke sy de Konste souden hebben geleert, ende daer toe geadmitteert ende vereed te wezen, van welcke Qualiteit in dese Stadt ende Lande sigh niemandt en bevonde als den Suppl., den welcken soude hebben den grooten en kieynen A. B. C. Boeck, ende den Mechelschen Catechisnus, en nu nogh met nieuwe ende grotere onkosten herdrukt het Evangelie-boek voor de kleyne Schoolen, ende het gerief van het Publyck, oock soude den seven die verkoopen voor eenen geringen Prys; nochtans were het soo, dat hy daer mede geen debiet meer en soude hebben, ter oorsaecke andere Persoenen binren dese Stadt de selve soorte van Evangelie en andere Boecken, gedruckt by Lekens tot Maestricht ende elders verkochten, soo dat den Suppl., inval sulcx toeglaeten wierde, alle syne onkosten ende arbeyd te vergeefs soude hebben gedaen; op gelycke wyse soude het gaen met alle andere Druck-wercken, tot des Suppl. groot achterdeel, sonder aensien van syne Prerogativen ende Gerechtigheden ende de Placcaerten op't Stuck van Druckerye ende Boeck-verkooperye geëmaneert; door welck danigen handel ende abuyzen streckende tot misachtinge van de Souvereyne Placcaerten, den Suppl. teenmael soude worden geruineert, ten zye daerinne op het kraghtigste voorsien wierde. Het were tot maintenue van de Boeck-druckkers ende Boeck-verkoopers, dat tot Brussel op de Reqte. van de Boeck-druckers van Antwerpen den 16. July 1751. in den Souvereynen Raede van Brabant uytgegeve were het Placcaert aldaer verthoont, waer by geordonneert ende gestatuert were, dat niemandt, ten zy geadmitteert ende geëedt zynde tot drucken ende verkoopen van Boecken, en souden mogen contrarie aen de daerinne aenghaelde Placcaerten verkoopen, te koop stellen, ofte te koop draeghen eenige Boecken, oude ofte nieuwe, gebonden of ongebonden, Beelden, Resereyen, Rymen, Almanacken, Prognosticatiën, ofte andere gedrukte Dingen, op pçne, dat de Contraventeurs, boven de confiscatie ende verbeurte der selve Boecken ende gedrukte Dingen, souden vervallen in eene Amende van vyftigh Guldens voor de eerste Reyse ende soo voorts als daer by: om alle welcke voorfs.

Redenen ende tot voorkominge van syn totael verders den Suppl. genoodtsaect wierde syn recurs te nemen tot desen Hove , seer ootmoedelyck versoeckende , ten eynde den selven tot handthavinge van den Suppl. ende syne Voor-Rechten ende Bewaeringe van de Souvereyne Placcaerten , insgelycx geliefde gedient te wezen van Ex Officio te Ordonneeren ende te statueren , dat niemandt , ten zy ge-admitteert ende geëedt zynde tot het drucken ende verkoopen van Boecken in desen Lande , en soude mogen , contrarie aan de Placcaerten , verkoopen , te koop stellen , ofte te koop draeghen eenige Boecken oude ofte nieuwe , gebonde , ofte ongebonden , Beelden , Refereynen , Rymen , Almanachen , Prognostication , ofte eenige andere gedrukte Dinghen , of Wercken op alsulcke swaere Boete ende straffe als desen Hove naer gelegenheydt ende omstandigheydt soude vinden te behooren , ende van de daer op te verlenene Dispositie aan den Suppl. Acte te verleuen , met Permissie om het selve benefessens syne Commisie ende respoedive Oetroy te mogen drucken , ende Last aan alle Wethouderen van desen Lande om het eene ende andere te publiceeren ende te affigeren ter gewoonelycke Plaetse.

WAEROMME SOO IST , dat Wy , het gene voorschreven aengemerkt ende daer op gehoort Haere Majesteyts Raedt ende Momboir , genegen zynde ter ootmoedige Bede van den Suppl. , Verklaeren mits Desen , dat ingevolgh het Oetroy aan den Suppl. verleent den 10. April 1764. niemandt , als aan hem , binnen desen Overquartier toegelaeten is te drucken ofte te verkoopen de Boecken daer by gespecificeert , Interdiceren deshalven een ieder sulcx in dessens Prejudicie te doen op de poene als by het selve gecommireert ; Permitteren des niet te min , de Gene daer van tegenwoordigh moghten wezen versien , sith daer af alnogh te ontdoen binnen den tydt van ses weecken naer de Publicatie Deses : ende wyders Inherende de Placcaerten op het Punct van Druckeryen en Boecken-verkoopen geëmaect ; verklaeren niemandt 't zye Kremers , Kraem-Draeghers of andere te mogen verkoopen eenige Boecken , Dighen , Almanacken of dergelycke gedrukte Dinghen , dan sulcx alleen toe-te-staen aan Geswoore Druckers en Boeck-verkoopers : Verbieden alle andere iets dergelycx t'ondernemen , op poene van twelf Guldens Brabants voor de eerste Reyse ende van vier-en-twintigh voor de Tweede , ende van voorts arbitrailyk gecorrigiert te sullen worden gelyck naer gelegenheydt van saecke sal bevonden worden te behoiren : de Amendens te bekeren half ten behoeven van Haere Majesteyts Exploeten , en half ten profyte van den Suppliant ; verleenen den selven daer over Desse tegenwoordige Acte ; permitteren hem tot dyen , het Selve benefessens syn voorgemeldt Oetroy te drucken , om sulcx geschildert aan de Magistraten en Wethouderen te worden toegesonden , ten fine van Publicatie en Afflictie ter gewoonelycke Plaetsen. Aldus gedaen binnen de Stadt Ruremonde den 11. Januarius 1776. Was geparapheert TACK. vt. Onderstont Ter Ordte. van den Hove ende was geteekent S. A. RAMAECKERS.

MARIA THERESIA by der Gracie Godts Rooms-Keyserinne , Koninginne van Duytslandt , Apostelijcke Koninginne van Hongarien , van Bohemen &c. Aerts Hertoginne van Oosterrijck , Hertoginne van Bourgogne , van Lothrijck , van Brabant , van Limbourg , van Luxembourg , van Guelder &c. Princele van Suabe , ende van Transilvanie , Marckgravinne van't H. Rooms-Rijck , van Bourgau , van Moravie &c. Gravinne van Hapsbourg , van Vlaenderen , van Arteis , van Tirol , van Henegauw , van Namen &c. Landt-Gravinne van Alsatien , Vrouwe van de Marche , van Selavonien , van Port Naon , van Salins , ende van Mechelen , Hertoginne van Lorreynen ende van Bar , Groote-Hertoginne van Toscanen. Allen den geene die desen sullen sien ofte hooren lesen SALUYT. Doen te weten dat WY hebben ontsangen die supplicatie van Dionysius Mackay , inhoudende , hoe dat hy van Roomscbe Catholijcke Ouders gebooren , ende opgetrocken zynde , binnen de Stadt Maestricht by Gysbertus van Gulpen Boeck-drucker ende Boeck-verkooper de Boeck-druckerye geleert hadde uytwyfens de stucken daer toe annex , ende dat hy t'zedert den Jaere 1744. sith in de selve Konste geexerceert hebbende , nu onlanghs tot Maeseyck Lande van Luyck met permisie ende Oetroy van d'Overigheydt aldaer geëtablisseeert ende opgericht hadde eene nieuwe Druckerye , waer toe den Suppl. so in het besorgen van nieuwe Letteren als eene nieuwe Persse ende andere noodige Instrumenten ende Materia-

len , groote onkosten aengewendt hebbende , soude den selven ter oorsaecke van d'aflyvigheydt van den gewesenen Drucker Joannes Gerardus van Ophoven sith eynde den selven tot handthavinge van den Suppl. ende syne Voor-Rechten ende Bewaeringe van de Souvereyne Placcaerten , insgelycx geliefde gedient te wezen van Ex Officio te Ordonneeren ende te statueren , dat niemandt , ten zy ge-admitteert ende geëedt zynde tot het drucken ende verkoopen van Boecken in desen Lande , en soude mogen , contrarie aan de Placcaerten , verkoopen , te koop stellen , ofte te koop draeghen eenige Boecken oude ofte nieuwe , gebonde , ofte ongebonden , Beelden , Refereynen , Rymen , Almanachen , Prognostication , ofte eenige andere gedrukte Dinghen , of Wercken op alsulcke swaere Boete ende straffe als desen Hove naer gelegenheydt ende omstandigheydt soude vinden te behooren , ende van de daer op te verlenene Dispositie aan den Suppl. Acte te verleuen , met Permissie om het selve benefessens syne Commisie ende respoedive Oetroy te mogen drucken , ende Last aan alle Wethouderen van desen Lande om het eene ende andere te publiceeren ende te affigeren ter gewoonelycke Plaetse.

WAEROMME SOO IST dat WY by deliberatie van onsen seer lieven , lieve , ende getrouwe die Cancellaer ende Raeden onses voors. Vorstendoms Gelre den Suppl. hebben gepermitteert , geconsenteert , ende geoetroyeert , permitteren , consenteren , ende oetroyeren mits dese , dat hy de voors. A. , B. , C. , ende Gebede Boecken , Cartabellen , Catechismus , Evangelien , Rudimenten , Compendum , de duylsche Figuren ende andere dergelycke Boecken so in het latyn als duylsche tot gerief als boven , sal mogen drucken , mits doende den Eede daer toe geaffaerde , ende dat de selve naer voorgaende behoorlycke visitatie sullen wezen Geapprobeert , ende Goedtgevonden gedruckt te worden , ende hebben voorts geapprobeert ende geboden gelijck Wy ordonneren ende gebiden hier mede aan alle donneert ende geboden gelijck Wy ordonneren ende gebiden hier mede aan alle Inwoonderen deser Overquartiers , geene van de boven geroerde Boecken in desen Overquartier elders gedruckt , naer den tydt van ses maenden naer d'affixie oft publicatie deser te leeren , gebruycken oft oock te verkoopen , dan de geene die by den Suppliant sullen wesen gedruckt , op poene van confiscatie ence andere arbitrairen , alles nochtans op conditie dat den Suppl. syne voors. Boecken sal vertrairen , ende vertieren voor redelycken prys sonder de gemeyne veerde te Excedeeren , Ontbieden alle onse Justicieren , Officieren ende Onderdaetren onses voors. Vorstendoms ende alle andere die de saecke soude mogen aengaen hun daer naer te reguleren , WANT ONS ALSOOGELIEFT. Des t'oirconde hebben Wy Keyserinne ende Koninginne het groot Zegel , het welck Koninck CAREL den tweede Hoogloffelijcker memorie herwaerts heeft gebruyckt , ende Wy sullen gebruycken tot den onsen sal zyn gemaeckt , aen desen onsen openen Brief doen hangen. Gegeven binnen onsen Stadt Ruremonde den 10. Dagh van den maendt April in den Jaere Ons Heeren 1700. ende vier-en-seftigh , ende van onse Rycken het vier-en-twintighste. Was gepanpheert JANSS. vt. Onderstont : by de Keyserinne ende Koninginne in Haeren Souvereinen Raede des Vorstendoms Gelre. Was geteekent J. J. DE WAGENER.

Tot Ruremonde , by Dionysius Mackay , geswooren Boeck-drucker ende Boeck-verkooper des Overquartiers van Gelderlandt.

D
E
R
A
M
E
G

Wij senden u^e Hiermit
ons gedrukte boek
plaatzen van teverende
Dit sooy den 11 Januarij
van Jaren 1776 en den
18 April 1764 respec-
tive lyk Kathens by ons
Verleem van Ouden ge-
swooren & oock drukker
François Mackay: dyen
plaetzen in Naerhinde van
Wouens hare Majesteyt
de keyserrinne Catharina
die ende kommissie
apostolickheyt de Hertoginne
van Gelre 118 ordonue-
rende ende bestende
hier een ende ander staan,
welgelyk te doen publice-
ren ende afgiven ter
plaetse. Ande in maniere
als gewoonlyk. Hier
medell. in schat van
den Ruyngenden beve-
lender van Ruymonden
12 februarij 1776

Fancillaer ety
Fiat